

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Królestwo Polskie.

Dokończenie organizacyi rady administracyjnej Królestwa Polskiego, a mianowicie co się dotychczas aryngi w postanowieniach: — W imieniu Mikołaja I. najj. cesarza Wszech Rosyi i króla polskiego i t. d. Rada administracyjna Królestwa Polskiego:

Art. 12.) Członek rady administracyjnej, przedstawiający radzie wniosek, wymagający postanowienia rady, obowiązany będzie złożyć projekt do postanowienia w kilku dokładnie jednozgodnych egzemplarzach. Potwierdzony i podpisany przed namiestnika w radzie lub jego zastępcę i kontrasygnowany przez dyrektora głównego wnoszącego, służyć będzie do zachowania w archiwum rady jako oryginał; inne zaś poświadczone własnoręcznie przez sekretarza stanu, przesłane zostaną członkom rady, mającym przywieść takowe postanowienie do skutku. — Art. 13.) Jeżeli projektu do postanowienia rada nie zatwierdzi, ułożenie popraw polecane będzie członkowi projekt wnoszącemu. — Art. 14.) Gdy się wydarzy, że większość członków rady administracyjnej uchwali decyzyją niezgodną ze zdaniem namiestnika, i gdy decyzyja ta zdawać się będzie namiestnikowi pociągającą za sobą ważne niedogodności, namiestnik mocen będzie natenczas wstrzymać jej wykonanie, i złożyć nam niezwłocznie o tém rapport, dołączając do takowego kopiją protokołu odbytej w tej mierze dyskusyi. — Art. 15.) Oprócz bieżących interesów, namiestnik królestwa przedstawiać nam będzie co tydzień zdanie sprawy o czynnościach rady administracyjnej, przysyłając nam, za pośrednictwem ministra sekretarza stanu, protokoły posiedzeń rady wraz z ich tłómaczeniem na język rossyjski. — Art. 16.) Rada administracyjna odbywać będzie posiedzenia swoje dwa razy na tydzień. Namiestnik będzie mógł zwoływać prócz tego posiedzenia nadzwyczajne w razie potrzeby. — Art. 17.) Obecność dwóch członków rady administracyjnej, nie licząc namiestnika lub jego następcy, jest konieczną do ważności decyzyi i postanowień rady. — Art. 18.) Członkowie rady administracyjnej nie mogą oddalać

się dla własnych interesów bez pozwolenia namiestnika. Namiestnik nie może udzielać pozwolenia na dłużej, jak na 6 tygodni. — Art. 19.) Członkowie pragnący na czas dłuższy oddalić się, lub wyjechać za granicę królestwa, winni są prosić nas o pozwolenie, za pośrednictwem namiestnika. Toż samo stosuje się i do sekretarza stanu. — Art. 20.) Wszelkie pozwolenie wyrażać powinno przeciąg czasu, na który ma służyć, i być zapisanem w protokole posiedzenia rady. Namiestnik zaś obowiązany będzie wyznaczyć zastępcę oddalającego się członka, w przypadkach artykułem 18 niniejszego postanowienia przewidzianych, a przedstawić do naszego zatwierdzenia zastępcę w przypadkach objętych artykułem 19. — Art. 21.) Rozkazy nasze otwierane będą przez namiestnika, i czytane na najbliższem rady administracyjnej posiedzeniu. Oryginały tych rozkazów, postanowień i wypisy z protokołu sekretaryjatu stanu, przez ministra sekretarza stanu królestwa zaświadczone, zachowywane będą w kancelaryi rady administracyjnej, pod szczególnym dozorem sekretarza stanu. Kopije onych, przez sekretarza stanu poświadczone, przesyłane będą komu należy. — Art. 22.) Raporta władz, oraz proźby i skargi prywatne otwierać będzie sekretarz stanu i przedstawiać je namiestnikowi królestwa. Każde pismo; podawane namiestnikowi lub radzie administracyjnej, wskazywać powinno na kopercie władzę lub osobę podającą. — Art. 23.) Jeżeli namiestnik uzna przyzwolitem stanowić dni audyencyjonalne, dla przyjmowania podań i memoryjów osób prywatnych, takowe podania i memoryjały odsyłane będą sekretarzowi stanu dla postąpienia z niemi stosownie do przepisów, objętych w art. 4. i 9. niniejszego postanowienia. — Art. 24.) Przyjęto jest wszakże za zasadę, że osoby prywatne udawać się winny do władz pośrednich właściwych i w końcu do komisyj rządowych, zanim podawać będą mogły memoryjały swoje namiestnikowi królestwa, lub zanosić jakowe do rady administracyjnej przełożenia, i że krok ten dozwolonym jest jedynie w przypadku odmówienia im sprawiedliwości. Proźby o łaski również przechodzić

powinny przez władze pośrednie, według ustanowionego na to porządku. — Art. 25.) Sekretarz stanu zawiaduje kancelaryją rady administracyjnej, kancelaryja przyboczna namiestnika uważana będzie jako wydział kancelaryi rady. — Art. 26.) Gdyby pod bytność naszą w stolicy królestwa podobało się nam zwołać radę administracyjną, obowiązki sekretarza stanu pełnić będzie minister sekretarza stanu, z pomocą sekretarza stanu. — Art. 27.) Oficjالیści kancelaryi rady administracyjnej będą mianowani przez radę, na przedstawienie sekretarza stanu. Nominacyja podsekretarza stanu do naszego zatwierdzenia przedstawiana będzie. — Art. 28.) Rozporządzenia, objęte w tytule II. statutu organicznego o radzie stanu w dniu 19. listopada (1. grudnia) 1815 r. wydanego, i postanowienia, zawierające organizacyją wewnętrzną rady administracyjnej z téjże samej daty, przestają odtąd być obowiązującymi. — Art. 29.) Wykonanie niniejszego postanowienia, które w dzienniku praw ma być umieszczonem, namiestnikowi i radzie administracyjnej polecamy. — Dan w Petersburgu d. 12. (24) grudnia 1832 roku. (pod. Mikołaj.)

Wypis z protokołu sekretaryjatu stanu Królestwa Polskiego. — Z Bożej łaski my Mikołaj I. cesarz Wszech Rossyi, król polski, etc. etc. etc. — Rozkazem naszym w d. 13. lutego, 1832 r. wydanym, sąđenje osób, wyłączonych od udzielonej przez nas manifest nasz z d. 20. października (1. listopada) 1831 r. amnestyi, poruczone było oddzielnemu sądowi kryminalnemu w Warszawie ustanowionemu. Przekonawszy się obecnie z uczynionych przez tenże sąd śledztw i raportów, iż przestępstwa w d. 3. (15.) sierpnia 1831 r. w Warszawie popełnione, z istoty swojej podlegają raczej zwyczajnemu sądownictwu karnemu, rozkazaliśmy i rozkazujemy:

Art. 1.) Osoby w kategorii *b.* artykułu 2 manifestu naszego z d. 20. października (1. list.) 1831 r. od udzielonej przez nas amnestyi wyłączone, to jest: podżegacze i wykonywacze morderstw na d. 3. (15.) sierpnia t. r. w Warszawie, popełnionych, sązione być mają według praw karnych w drodze zwyczajnej; w skutek czego wszyscy ci, którzy do osób wyłączonych pomienioną kategorią *b.* artykułu 2 manifestu naszego należećby mogli, z pod oddzielne go sądu kryminalnego w Warszawie ustanowionego wyjęci, do sądu kryminalnego województw mazowieckiego i kaliskiego odesłani i według praw istniejących sądeni będą. — Art. 2.) Wykonanie niniejszego naszego rozkazu,

który w dzienniku praw ma być umieszczony, radzie administracyjnej i oddzielnemu sądowi kryminalnemu, w czem do kogo należy, polecamy. — Dan w Petersburgu d. 29. grudnia 1832 (11. stycz. 1833) roku. (pod. Mikołaj.)

Rossyja.

Tygodnik Petersburski z d. 31. stycznia (14. lutego) zawiera co następuje:

Ukaz cesarski do rządzącego senatu z dnia 1. stycznia b. r. «Nim ostatecznie rozrządzoną będzie mohylewska katolicka arcybiskupia katedra, która po śmierci metropolity Cieciszowskiego pozostaje wakująca, najłaskawiej rozkazujemy biskupowi sufraganowi dyjecezyi mohylewskiej, księdzu Waleryjanowi Kamionce, być administratorem téj dyjecezyi, z pensyją 10,000 rubli na takięj zasadzie, jak ją pobierał były téjże dyjecezyi administrator, zeszyli biskup Grabowski; zaś prałatowi Szczyttowi rozkazujemy powrócić do dawnego obowiązku proboszcza katolickiego kościoła w Odessie i wizytatora kościołów tegoż wyznania w osadach Nowej Rossyi.

Dnia 27. grudnia r. z. najj. pan raczył zażądać honorowym kuratorem gimnazyjum mińskiego, wybranego na ten urząd przez szlachtę, byłego marszałka hrabię Karola Czapskiego.

Cesarzowa jmc przyjąwszy łaskawie ofiarowane sobie dzieło: «Powieści i opowiadania H. Karlhofa», raczyła udarować autora brylantowym pierścieniem.

Równo z początkiem bieżącego roku uroczyste otwarte zostało w Żytomiérzu, w skutek rozkazu n. pana, wołyńskie gimnazyjum gubernijalne.

Dnia 17. listopada 1832 o godzinie 10. rano dało się uczuć trzęsienie ziemi w okolicach niżnietahilskich kopalni platynowych p. Demidow, na Uralu, połączone ze straszliwą burzą i hukiem, podobnym do odległego grzmotu. Uważając kierunek tego trzęsienia, daje się widzieć, iż było równoległym do głównego pasa Uralu.

Dnia 16. stycznia o godz. 8 wieczór w północno-zachodniej stronie Rygi widziano chmurę z grzmotem i błyskawicą.

Podczas kiedy zima tegoroczna w Petersburgu odznacza się nadzwyczajną łagodnością, wielka sprzeczność daje się czuć w najbardziej południowych stronach państwa. Piszą z Erywaniu pod dnim 25. grudnia z. r., że surowość zimy przechodzi tam wszelkie wyobrażenie; mrozy, które zaczęły się nateżać około 10. tegoż miesiąca, ciągle się powiększały do tyła, że dnia

23. grudnia ciepłomierz pokazywał 25 stopni zimna, czego dotąd nie było przykładu.

Ameryka.

Poczta meykańska z wiadomościami z Vera-Cruz, dochodzącemi do d. 11. stycznia, przybyła w d. 18. lutego do Londynu. Potwierdza się, że Bustamente zawarł z Santaną zawieszenie broni w Puebla. Lecz gdy ten przedugodny traktat izbom był przełożony, odrzucili go i ogłosili, że Bustamente jest zdrajcą, którego należy pozbawić dowództwa. Bustamente dowiedziawszy się o tém, połączył się z Santaną i Pedrazzą, i w d. 3. stycznia weszły obadwa wojska do Meksyku. Pedrazza zajął znowu miejsce jako prezydent, a Bustamente jako wiceprezydent, i w kwietniu rozpoczną się nowe wybory. Wojsko połączone ma wynosić blisko 10,000 ludzi. Minister sprawiedliwości nowego rządu, Ramos Arispe, jest oraz tymczasowym ministrem skarbu, i rozpoczął już układy z najznamienitszymi kapitalistami względem ustalenia teraźniejszego długu.

Wolny związek z brzegami, regularność poczty i zniesienie nadzwyczajnych podatków, były piérszemi środkami rządu.

Brazylia.

Podług *Falmouth Packet* amerykański bryg, który Pernambuco w d. 27. grudnia opuścił, przywiózł wiadomość, że tam wybuchło powstanie. Buntownicy poczeli od wyłamania i zrabowania domu cłowego, w którym znajdowało się mnóstwo towarów, mianowicie z angielskich rękodzielni. Obywatele miasta stali pod bronią.

Portugalija.

Dziennik angielski *Globe* zawiera następujące wiadomości z Oporto z dnia 10. lutego: Wyjawszy kilka wystrzałów, danych w nocy z d. 24. stycznia, wszystko jest do 31. t. m. spokojne. Nadeszły depesze od Stratford Caninga, z których zdaje się Dom Pedro mocno być uradowanym. Wojsko jest na nowo uorganizowane. Książę Terceiry dowodzi piérszą dywizją, Saldanha drugą, a Stubbs trzecią, w której znajduje się wszystko wojsko angielskie. Z batalijonów angielskich zbiegło kilka ludzi. Z powodu cholery nie wydawał konsul angielski zaświadczeń zdrowia. Obadwa wojska, oblegające i obleżone, bardzo są w złym stanie. Gdy listy odchodziły, wzburzone były umysły cudzoziemców w służbie Dom Pedra. Przychylności ku Dom Pedrowi bardzo się zmniejszyła, i sądzą nawet, że Saldanha i Stubbs wezmą się do dzieła, nie pytając się Dom Pedra.

Z drugiej strony zdaje się, że jeżeli wojsko będzie mogło być na wodzy utrzymane, 9 do 10,000 ludzi będą mogli być w stanie, niebawem położyć koniec tej walce.

Przybycie generała Solignac i kilku innych oficerów sztabowych francuzkich sprawiło nieprzyjemne wrażenie na oficerach portugalskich, szczególniej na angielskich, którzy dotąd dowodzili wojskiem Dom Pedra. A ponieważ niebawem potem ogłoszone zostało w Oporto uwolnienie od służby margr. Palmella, tedy zdają się domyślać przyjaciele i nieprzyjaciele Dom Pedra, że się poróżnił z rządem angielskim, i teraz tylko pod wpływem stronnictwa rewolucyjnego francuzkiego działać będzie. — Śród tych okoliczności zrobiło niejakié wrażenie w Portugalii, iż rząd francuzki w tym samym czasie posłał do Lizbony pana Chatelet, dawniej jeneralnego konsula w Meksyku, a do Oporto pana Deludre z zaleceniem, aby znajdujących się na obudwóch tych miejscach francuzkich konsulów zaopatrzyć w nowe instrukcje i onym w kierowaniu interesów dopomagać.

Hiszpanija.

Gazety paryżkie donoszą z Madrytu pod d. 7. lutego: Chociaż zdrowie króla codziennie się polepsza, wszelako nie można uważać go, aby zupełnie przyszedł do siebie i potrzebuje wielkiego szanowania się.

Wciąż trwa jeszcze rozbrojenie ochotników królewskich; jeneralny kapitan Staréj Kastylji wydał z tego powodu następujące rozporządzenie: 1) Każdy rojalistyczny ochotnik, który nie oddał do składu swojej broni, powinien to uczynić we 24 godzinach, przeciwnie skazany będzie na dwuletnie więzienie w kajdanach. 2) Ta sama kara dotknie tych, którzy w tym samym czasie nie oddali mundurów, jakoteż sierżantów, którzy w 24 godzinach nie podają imiennéj listy tych, którzy po wykonaniu rozkazu oddalili się bez usprawiedliwienia. 3) Nikomu nie jest wolno pod karą kajdan, bez szczególnego pozwolenia nosić wąsy lub inne znaki wojskowe. 4) Podobna kara spada na kupujących lub sprzedających broń i efekta, które należały do korpusu ochotników królewskich; każdy powinien je oddać policyi. 5) Każdy, który nie będąc opatrzony w pozwolenie będzie miał broń przy sobie, ulegać powinien karom policyjnym, które podług okoliczności mogą być zastrzone aż do dwóchletniego więzienia w kajdanach. 6) Każdy, który bez pozwolenia używa broni siecznéj lub ognistéj, powinien ją oddać władzy policyjnéj, pod karą sześcioletniego wię-

zienia na galerach. Ci, którzy mają taką broń, powinni ją władzy policyjnej pokazać.

Sir Stratford Canning wysłał często gońców do Lizbony.

Wielka Brytania i Irlandya.

Globe donosi pod d. 15. lutego: Hr. Pozzo di Borgo ukończył swoje dyplomatyczne interesy z lordem Palmerstonem; wszelako nie slychać, aby był przeznaczony dzień do jego odjazdu. Hrabia przepędza poranki u swojego przyjaciela, księcia Lieven, w Ashburnham-house. Podczas swojego pobytu zakupił hrabia Pozzo di Borgo wiele dzieł sztuki.

Dzienniki zgadzają się na potrzebę użycia środków zmuszających przeciw Irlandyi, lecz nie tają, że te środki są straszne, i dla tego *Courier* mówi wyraźnie, iż rządowi nie pozostawało, jak doświadczać dowolności. *Sun* czyni uwagę, że od roku 1798 nie doświadczali Irlandczykowie podobnych despotycznych środków. *Morning Chronicle* uważa istotne złagodzenie surowych środków w tym, iż zwyczajnym urzędnikom odjęto moc rozciągania ustawy wojskowej na obwody, i dano ją tylko lordowi namiestnikowi.

Co się dotyczy dopuszczenia kwakra, pana Pease, na członka parlamentu bez złożenia przysięgi, mówi *Globe*: »Nie pospolitym jest to znakiem odmiany ducha czasu; odtąd nie będzie już szło o odcienienia wyznania, przez co się pojedynczy różnią, lecz o posiadanie owego powszechnego, towarzyskiego, obyczajnego i duchowego wykształcenia, potrzebnego do wypełnienia publicznych powinności. Że towarzystwo przyjaciół (kwakrowie) liczy pośród siebie takich mężów, nie można temu zaprzeczyć, i pytaniem jest, czyli członkowie jakiegobądź sekty mają grunowniejsze prawo do głosu i miejsca w radzie narodu, jak właśnie kwakrowie.

W Glasgowie odbyło się niedawno zgromadzenie, złożone z samych kobiet; były deputowane z różnych warstotów tkackich w Glasgowie i okolicy, mające się naradzać nad właściwymi środkami, aby w teraźniejszem chwilo-wóm przesileniu mieć ulgę. Obrano prezydentkę, sekretarkę i kasyjerkę wraz z komitetem, i zebrano pieniądze, złożone przez różne deputowane.

Obrady parlamentowe.

Posiedzenie izby wyższej w dniu 15. lutego skończyło się na odczytaniu przez lorda Grey bilu o rozruchach irlandzkich. Drugie odczytanie miało w d. 18. nastąpić. Ponieważ bil ten był wprzód drukowany, przeto mieli lordowie

czas, rozpoznać owegoż treść. Nie sądzą, aby obrady podczas drugiego odczytania były żwawe, ponieważ opozycja przeciw bilowi nie jest mocna; przynajmniej podczas pierwszego odczytania tylko trzech lub czterech członków czyniło uwagi. Lordowie Ellenborough i Wicklow wynurzyli żal, że ministrowie nie złożyli dokumentów, któreby nie kazały wątpić o konieczności przelożonego środka, a lord Cloncurry był zdania, że środki pojednawcze więcejby skutkowały, niżeli zmuszające.

Lord kanclerz, księżęta Richmond i Cleveland, mergrabiowie Lansdowne, Westminster i Headfort, wice-hrabiowie Melbourne, Althorp, Goderich i Ebrington, lordowie Auckland i J. Russel, Sir James Graham, pp. C. Grant, i G. Stanley, siedzieli wszysey malarzowi Haydon do wielkiego obrazu, który robi dla hr. Grey na pamiątkę uczy reformistów, wyprawionój w Guildhall.

Francyja.

Obrady parlamentowe.

Na posiedzeniu izby deputowanych w dniu 19. lutego po budżecie spraw wewnętrznych przystąpiono do budżetu spraw zewnętrznych. P. Vodenas zabrał głos i przywiódł na pamięć pojednawczy charakter polityki, której się od rewolucyi lipcowej trzymało, i to, co ona utrzymała równowagi europejskiej. Mowca rozwiódł się szczególnie nad aliansem Francyi z Angliją. P. Larocheaucoult przelożył odmianę systematu organizacyi dyplomatycznych agentów, którzy, stosownie do swego ukształcenia i doświadczenia, postępować powinni z niższej do wyższej klasy. Pan Salvette nastawał na placę dyplomatyków, szczególnie ministerstwa spraw zewnętrznych, i naganiał postępowanie kilku agentów rządu zagranicą. Pytanie polskie słabo tylko dotknął i więcej nierównie zastawiał się nad pytaniem wschodniem, ganiąc politykę ministrów, że porta w swoim uciśnionem położeniu nie udała się do Francyi, swojego dawnego sprzymierzeńca, lecz wolała raczej prosić o pomoc Rosyją. W końcu zarzucił ministrom, że dla Belgijum i Grecyi mijony bez wyraźnego zysku zmarnotrawili, a co się tycze spraw wewnętrznych, przeciw jednemu stronnictwu, które tylko pomiędzy sobą przesadnych teoretyków liczy, okazali się dzielnymi (wiele głosów; Panowie z d. 5. i 6. czerwca byli dobrymi praktykami). Generał Lafayette mówił potem o emancypacyi Europy i o innych pytaniach polityki zewnętrznej i żądał mian-

wicie odbudowania twierdzy Hünigen, na co mu odpowiedział minister spraw zewnętrznych w sposobie zaprzeczającym. Na wyrażenie się p. Salverte, że minister króla upatrywał niedawno prawo i słusność na stronie Karola X., a wszelką niesłusność na stronie rewolucyj lipcowej, i to publicznie na trybunie utrzymywał, odpowiedział minister spraw zewnętrznych, p. Broglie, że rząd lipcowy miał przed sobą tylko dwie drogi: jedną, obalenia wszystkich europejskich stosunków, lub uświęcenia dawniejszych traktatów, aby zająć miejsce pomiędzy istniejącymi rządami. Chwycił ón się ostatniej spokojnej drogi i postępował rzetelnie i uczciwie; ugruntował przez to szczęście Francji i uzyskał przyjaźń we wszystkich rządach europejskich. Nigdy Francja nie miała takiego poważania u rządów i nigdy nie polegano bardziej na jej słowie i potędze, jak teraz. Najświetniejszym tego dowodem jest wyprawa do Antwerpii, i w obec takiego zdarzenia niepodobna jest więcéj myśleć o powszechnej wojnie. O Grecji powie minister później dokładnie. Mówiąc o Portugalii, uznaje rząd podług zasad swoich jedyne prawne sędzię w tej sprawie, naród portugalski, i wstrzymuje się od wszelkiego mieszania się. Dla sprawy Donny Maryi nie daje ani pieniędzy, ani ludzi, tém bardziej mści się za wszystkie prywatne obrazy rządu miguelistów; i za dwie lub trzy francuzkiej banderze wyrządzone obelgi, żądano już świetnej satysfakcji od Domu Miguela, której tenże nie zdawał się zaprzeczać, kiedy natychmiast uczynił przedstawienie. Jeżeli Romanioliści, rzekł minister, nie tyle otrzymali od rządu papieżkiego, ilebyśmy sobie tego życzyli, tedy winni są sami sobie, ponieważ pierwsze dekreta reformy papieża przyjęli ze wzgardą i publicznie spalili; do tego rząd przy wyprawie ankońskiej nie miał całkiem zamiaru mieszać się do spraw wewnętrznych państwa papieżkiego. Dla Polski uczyniono to, co uczynić można było; opowiadane w niektórych publicznych pismach fakta, które tamże zająć miały, są, po zasięgnięciu bliższych wiadomości, bardzo przesadzone. Co się dotyczy Algieru, rzekł p. Broglie z zapewnieniem, że Francja nieograniczenia tamże panuje. O mniemanach zobowiązaniach ku innemu mocarstwu nie rząd nie wie, i dla tego przy zarządzie Algieru trzymać się będzie jedynie prawideł honoru i interesu francuzkiego. Jeszcze chciał p. Manguin mówić, gdy wezwano, aby rzecz ukończyć.

W dniu 18. lutego przybył do Paryża goniec, wyprawiony przez p. Stratford Kaninga z Ma-

drytu. Drogę tę odbył w 83 godzinach, co jest bezprzykładném. Zabawiwszy kilka chwil u posła angielskiego, udał się w dalszą podróż do Londynu.

Dz. *Stenographe* donosi, że dawne rany marszałka Soult'a tyle mu z powodu niedawnego upadku sprawiają bólu, iż będzie zmuszony jechać do wód. Sądzą, że aż do tego czasu nie będzie mógł się zajmować pracą i prezydenturę w radzie zatrzyma tylko dopóty, dopóki budżet jego wydziału w izbie rozpoznany nie zostanie.

Postanowienie izby oskarżającej sądu królewskiego paryzkiego odsła do sądu przysięgłych dep. Sekwany: wice-hrabiego Chateaubrianda, jerentów dzienników *Courrier de l'Europe, Quotidienne, Gazette, Echo, Revenant, Mode* i p. Augusta Wiktora Thomas. Pan Chateaubriand jest obwiniony: 1) że wzniecał pogardę i niechęć ku rządowi; 2) że powstawał na prawa króla, które ma od narodu; 3) że zwywał do obalenia rządu ogłoszeniem pisma ulotnego, pod tytułem: *Memoire sur la captivité de Madame la duchesse de Berry*. Jerenci dzienników są obwinieni o zamach na prawa króla, ponieważ ogłosili mowę, mianą na zgromadzeniu u Chateaubrianda, a która w końcu swoim uważa to zgromadzenie za publiczne i kończy się słowami Chateaubrianda, wyrzeczónemi w piśmie jego do księżnej: *Votre fils est mon roi*. Pan Thomas jest obwiniony, o ten sam występek, juźto że miał mowę, juź że był współuczestnikiem dzienników. Izba oskarżająca uwolniła pana Chateaubrianda od obwinienia za odpowiedź, którą dał na oświadczone sobie życzenia, a pana Arthur Berryer, syna, od obwinienia, że głósował na medal dla Chateaubrianda, z napisem: *Votre fils est mon roi*.

List z Strasburga z dnia 18. lutego donosi: Rozbrojenie naszej twierdzy po większej części ukończone; z resztą ilość dział nie była znaczna, gdyż 166 dział do zbrojowni zaprowadzonych mogą być w każdym niebezpieczeństwie szybko na wały zatoczone. I nasze małe twierdze w górach, jak to: Vogesen, Lichtenburg i Lützelstein są rozbrojone, wszystko koło nas ma spokojną postać. Z resztą w nowszych czasach bardzo wiele zrobiono dla wzmocnienia twierdz Francji, i tak, jak nam donoszą z wyższej Alzacyi, warownie miasta Befort, położone na górze Jura przy granicy szwajcarskiej, są wzmocnione i rozszerzone.

Dzienniki francuzkie opowiadają o wielkich spustoszeniach, które silne burze zrzuciły w nocy z d. 14. na 15. lutego. Szczególniej uciérpiał port Havre i stojące w nim okręty.

W Cherbourgu zdarła burza pokład fregaty Forte, wielką część pokładu Reine Blanche i bryga Laurier.

Nouvelliste donosi z Toulonu z d. 12. lutego: Bryg Loiret przybył tu z 30 podróżnymi z Oranu. Luxor wypłynął pewnie w d. 1. stycznia z Alexandrii. Wiezie ón, jak wiadomo, obelisk do Francji. Korweta Eglé, która w d. 11. stycznia z Nauplii odplynęła, przybyła do Toulonu w d. 9. lutego.

P. Carrel wyszedł w d. 14. lutego pierwszy raz z domu. Przybył ón do biura *National* i odwiedził pana Roux Laborie, który będąc ranny nie może jeszcze wychodzić.

Holandya.

Dz. *Amsterdamer Handelsblad* z d. 10. lut. zawiera w liście prywatnym z Hagi z d. 18. t. m. co następuje: »Doniesienie moje przyjmiesz wspan z takim ubolewaniem, z jakim go wpanu udzielam; do takiego doniesienia spowodowany jestem częścią jego pewnością, częścią przekonaniem, iż dla całego narodu powinno być bardzo ważną, aby się wcześniej zawiadomił o wielkiej niesłuszności gabinetów angielskiego i francuzkiego przeciw Holandyi. Donoszą mi bowiem z Londynu pod d. 15. bieżącego miesiąca, że po wymianie różnych projektów i przeciw projektów na które się niezgodzono, układy na raz zerwane zostały. W d. 14. kazali lord Palmerston i książe Taleyrand doręczyć naszemu posłowi baronowi Van Zuylen Van Nyewelt notę, w której w sposobie swoim wykazują, że po sześćo-niedzielnym układach wyczerpali wszystkie środki w ich mocy będące ku spokojnemu załatwieniu rzeczy, i że cała odpowiedzialność za skutek spada na Holandya, dalej że blokada z całą surowością będzie wykonywana, spodziewam się, iż niebawem będę wpanu mógł całą notę przesłać. Będzie ona zapewne na takich powodach oparta, jak lord Grey rzekł nie dawno z urąganiem w parlamencie twierdząc: Holandya nie może być jako dawny wierny sprzymierzeniec Anglii uważana, gdyż w wojnie amerykańskiej i od 1793 aż po 1814 walczyła wraz z nieprzyjaciółmi przeciw Anglii!«

Od Skaldy donoszą pod d. 17. «Jak słyhać, tak łodzie kanonierskie, nie dawno z warsztatu w Roterdamie spuszczone, jakoteż te, które są na warsztacie, a których ukończenie przyspieszają, będą cięższymi jak dotąd działami opa-

trzone; prawie na wszystkich łodziach są już lub będą zrobione wysokie, napelnione przedpiersienia; eskadra ta powinna niebawem zająć stosowne stanowisko.

Szwecyja i Norwegija.

Sejm norwegski został uroczyście otworzony. W d. 8. lutego, uchwalono na wniosek kapitana Mariboe co następuje: Obrady sejmu względem prawności pełnomocnictw nie powinny się toczyć przy drzwiach zamkniętych oprócz w jedynych wypadkach, gdzie to większością głosów będzie uchwalonem.

Niemcy.

Deputacyja z Dwóch Mostów została w d. 22. lutego w Monachijum na posłuchanie do króla bawarskiego przypuszczona.

Podług król. bawarskiego ministryjalnego reskryptu z d. 10. lutego tylko natenczas wolny będzie przejazd polskim emigrantom, powracającym z Francji do Polski przez Bawaryją; gdy mieć będą prawne paszporty cesarsyjskiego poselstwa w Paryżu, widziane przez tameczne król. bawarskie poselstwo, i potrzebne środki, na podróż, i gdy obiorą najkrótszą drogę.

Wiadomości handlowe i przemysłowe.

(Z korespondencyj prywatnych.)

Zaleszczyki d. 4. marca. — Ceny zboża są takie same, jak były pierwój, wyiawszy kukurudzę, za którą Żydzi teraz po 6 zr. w w. w. za korzec zaliczają, pod warunkiem odstawy w maju. Na inne zboże nie masz kupców; mamy jednak nadzieję, że teraz można będzie je sprzedać przynajmniej w części, ponieważ kupcy besarabscy, którzy z rządem rossyjskim zawarli ugodę o dostawę 60,000 korcy trojakiego zboża: pszenicy, żyta i kukurudzy, przeznaczzonego na zasilek poddanych besarabskich, mieli przyjechać za zbożem do Czerniowiec. Poźniej donosę, czyli z tej okoliczności pomnoży się liczba kupujących i ceny zboża pójdą w górę.

WIDOWISKA we LWOWIE.

Teatr niemiecki. — Dziś: *La Straniera, die Unbekannte*, opera we 2ch aktach.

Jutro: Na dochód jpana Schemenauera: *Albrecht der Streibare, Landgraf von Thüringen, oder: Der lustige Kohlenbrenner im Thüringer Walde*, drama rycerskie w 4 akt.

(Do tego Nru. Gazety dołączony jest: Nr. 10. Rozmaitości.)

Redaktor: Mikołaj Michalewicz; — Drukiem: Piotra Pillera.